

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul de Istorie Antică și Arheologie
1.4 Domeniul de studii	Științe politice
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Studii de Securitate

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Sisteme de securitate în lumea antică						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr. Radu Ardevan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof.univ.dr. Radu Ardevan						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					32
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat/ Consultații					10
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	84				
3.8 Total ore pe semestru	126				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Înscrierea disciplinei în contractul de studii
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none">

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală de curs cu capacitate de circa 100 locuri.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Sală de seminar cu capacitate de minim 25 locuri.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • C1. Aplicarea fundamentelor teoriilor sociale și politice în înțelegerea, analizarea și evaluarea organizării socio-politice. Analiza unei situații date prin aplicarea unor principii, teorii și metode fundamentale din domeniul științelor politice <ul style="list-style-type: none"> -Aplicarea conceptelor fundamentale din științele politice în descrierea și explicarea unor evenimente sau procese specifice securității -Realizarea, individual sau în echipă, a unui proiect privind teoriile sociale și politice -Utilizarea adecvată în comunicarea profesională a conceptelor de bază din domeniul studiilor de securitate -Utilizarea aparatului conceptual al științelor politice în evaluarea relevanței și impactului teoriilor social-politice • C 5. Asigurarea de expertiză în domeniul negocierii și medierii între grupuri cu interese diverse. -Aplicarea cunoștințelor asimilate la situații de mediere și negocieri date în domeniul asigurării securității colective <ul style="list-style-type: none"> -Descrierea conceptelor fundamentale din domeniul negocierii și medierii situațiilor de securitate -Evaluarea critică a expertizelor de specialitate în managementul conflictelor, sub îndrumare tutorială -Realizarea unui proiect privind aplicarea metodelor de expertiză de specialitate la o situație de securitate -Utilizarea metodelor fundamentale din domeniul medierii și negocierii în securitatea locală, regională, națională și internațională
Competențe transversale	-

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea și înțelegerea experiențelor politice și securitare ale lumii antice, parte importantă a moștenirii culturale universale, inclusiv apariția și afirmarea valorilor specifice ale civilizației europene
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Deprinderea de a utiliza critic aceste experiențe, pentru a judeca situațiile prezente în perspectivă largă și de pe pozițiile Europei democratice de astăzi

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Introducere generală, precizarea obiectului, delimitarea în timp și spațiu. Specificul lumii antice; noțiuni esențiale.	Prelegere, dialog.	Se impune recursul la hartă și la cultura generală a cursanților.
Statele Orientului Antic, trăsături definitorii; problemele lor securitare, modalități de rezolvare.	Prelegere, conversație euristică	A se insista pe diferențele față de lumea modernă.
Imperiile universale (Asiria, Babilon, Persia) și securitatea lor.	Prelegere, problematizare.	Dimensiunea statelor și posibilitățile de comunicare contează.
India și China antice în căutarea securității; relațiile civilizațiilor sedentare cu nomazi.	Prelegere, inducție.	Se vede rolul modului de viață.
Vechiul Israel și unicitatea lui. Sistemul social-politic și jocul diplomatic.	Prelegere, discuții, conversație euristică.	Apare evident rolul religiei.
Lumea greacă, cetatea și guvernarea ei.	Prelegere.	Trebuie insistat asupra

		caracterului novator al acestei civilizații.
Cetatea greacă clasică, amenințări interne și externe; Atena – studiu de caz.	Prelegere, dialog.	Măreția și limitele unui regim democratic.
Sisteme politice din lumea elenistică, un echilibru imposibil.	Prelegere, deducție, problematizare.	Pot fi folosite comparații cu alte epoci similare.
Ascensiunea Romei și cucerirea Italiei.	Prelegere, dialog.	Rolul instituțiilor și caracterul lor.
Dominația romană în Mediterana și criza Republicii, războaiele civile endemice.	Prelegere, problematizare.	Importanța structurii sociale specifice.
Regimul Principatului: securitatea internă și transmiterea puterii.	Prelegere, dialog, deducție.	Relația între aparență și esența politică.
Imperiul, cetățenii și vecinii, un sistem complex de securitate în evoluție.	Prelegere.	Corelația între sistemul social-politic și securitate.
Regimul Dominatului: noul echilibru intern și extern, regatele barbare.	Prelegere, conversație euristică.	Se pune accent pe formele de aculturație.
Valorile politice romane și “cetatea lui Dumnezeu”.	Prelegere, dialog.	Rolul creștinismului în epocă.
Bibliografie J. Deshayes, <i>Civilizațiile vechiului Orient</i> , București, I-III, 1976 J. Gernet, <i>Lumea chineză</i> , București, I, 1985 N. D. Fustel de Coulanges, <i>Cetatea antică</i> , București, I-II, 1984 Fr. Chamoux, <i>Civilizația greacă în epocile arhaică și clasică</i> , București, I-II, 1985 Fr. Chamoux, <i>Civilizația elenistică</i> , București, I-II, 1985 M. Crawford, <i>Roma republicană</i> , București, 1997 G. Boissier, <i>Cicero și prietenii săi</i> , București, 1977 M. Bordet, <i>Istoria Romei antice</i> , București, 1998 A. Husar, <i>Gesta deorum per Romanos. O istorie a Romei imperiale</i> , I-II, Tg. Mureș, 1999-2003 și III, Cluj-Napoca, 2007		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Definirea principalelor concepte; introducere în bibliografie.	Prelegere, dialog.	Se impune precizarea clară a unor noțiuni esențiale.
Echilibrul puterii între Egiptul Ramessizilor și Imperiul Hitit; primul tratat de pace și clauzele lui.	Lectură din tratat, comentarea lui.	Nu avem o traducere integrală a tratatului.
Control, administrație și represiune în Imperiul Persan.	Lectură din izvoare, discuții, dezbateri.	Se pot da referate pe teme punctuale.
Lumea chineză și barbarii nordici, confruntare și aculturație.	Referate, dezbateri.	Se evidențiază adversitatea și complementaritatea.
Prăbușirea regatelor israel și Iudeea în viziunea Bibliei.	Lecturi din izvoare, dezbateri.	Religia și etica diferite permit supraviețuirea.
Convulsii epocii arhaice grecești și noile strategii de securitate.	Referate, dezbateri, prelegere.	Valorile civice și o cultură pe alte baze.
Criza democrației ateniene după războiul peloponezic.	Referate comentate.	Se va căuta paradigma rezultată.
Reformele de la Sparta și securitatea Elladei.	Prelegere, dezbateri.	Trebuie evidențiat raportul între reformele interne și raportul de forțe externe.
Pax Romana în Italia, mecanisme și instituții.	Referate, dezbateri.	Originalitatea sistemului.
Insecuritatea la apogeu – perioada “revoluției romane”.	Referat și discuții.	Mult material, se impune o selecție.
Criza din anii 68-69 și “secretul puterii”.	Lecturi din izvoare, referat, dezbateri.	Include și criza gallică din 69-71.
Orientul între romani și parți.	Referate comentate.	Problema se cere urmărită pe durată lungă.
Atilla între Orient și Occident.	Referat, prelegere, dialog.	Se arată rolul diplomației când lipsesc alte mijloace.
Mecanismul social și politic în viziunea creștinismului timpuriu.	Referate, dezbateri.	Problemă politică, marcată de noua etică.
Bibliografie (alături de cea pentru curs)		

N. Lascu, H. Daicoviciu, Crestomație pentru studiul istoriei antice, Cluj, 1970
 Al. Diaconescu, Mari civilizații ale Orientului Antic, Cluj-Napoca, 2002
 G. Glotz, Cetatea greacă, București, 1992
 Al. Rubel, Cetatea înspăimântată, Iași, 2006
 R. Bloch, J. Cousin, Roma și destinul ei, București, I-II, 1985
 Th. Mommsen, Istoria romană, București, IV, p. 1991

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Parcurgerea acestei discipline oferă o viziune generală despre problemele de securitate și soluțiile la care s-a recurs în fiecare civilizație. Se pun în lumină rădăcinile valorilor europene de azi, precum și amenințările la adresa lor. Absolvenții capătă abilitatea de a judeca problemele politice și securitare cu care se confruntă în perspectivă amplă și să folosească creativ experiența trecutului. Este un factor major care îi ajută să devină manageri performanți ai crizelor securitare, de orice natură și la orice nivel; sau se vor putea ilustra în domenii conexe (administrație, diplomație, politică etc.) ori chiar într-o carieră didactică/academică.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea și explicarea unei crize și a rezolvării ei.	Examen scris, cu două subiecte.	70 %
	Calitatea exprimării și argumentării.		
10.5 Seminar/laborator	Activitatea la seminar.	Referate, participare la dezbateri.	30 %
	Utilizarea bibliografiei.		
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Explicarea argumentată a situațiilor de criză politică și securitară, cunoașterea și motivarea soluțiilor adoptate de o anumită societate sau putere statală – la un nivel superior manualului de liceu. 			